Նի 9779 1917 ՀՈԿՏ. 2—15 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ 15 ԹՐՔՇՐ. ԷՎՎԷԼ 1333 33ԻՆԳԻ ՍԷՆԷ

جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تاسيسى ١٢٩٣)

ՇՐԻՖՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ
ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ
20 ԲԱՐԱ Թարիխը բէէսիսի 1877

ساحب امتياز اغوب جيوملك
مؤسسى ديكران جيوملك
بك اوغلنده كوچك پارمق قپوده ابيل
سوقاغنده ١٣ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԱԶ ՎԷ ՄԻՍՏԻՊԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ,
Պէյօղլբնցա Քիւչիւք Բարմաղ Գարուցա
Իպիլ սոգաղբնցա Նօ. 13
ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԸ.— Սէնէլիք 130,
ալթը այլըգ 70, իւչ այլըգ 40։

ՀԱՇՄ. ԱԼԷՄԱՆԻԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐԸ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ

Պու կիւն Հաշմ. Ալէմանիա իմբէրաթօրը հաղրէթլէրի Յէրսաատէթէ միւվասէլէթ իտիյօր։ Իմբէրաթօրը միւշարիւէյհ հաղրէթլէրի՝ վագիը սուլհտա իֆրա իթտիկի թէրագգիւլաթը վասիա զատար, հարպը հաղբրտա Լսպաթ իթտիկի չէճաաթ, տիրայէթ վէ հարաքեատը միւատպիրանէսիյէ պիւթիւն ճիհանընն հայրէթինի ճէլպ իթմիշ տիր։ Օսմ. իսթիգլալընն վէ մէվճուտիյէթը միլլիյէտիզին մուհաֆազասը իչիւն գաթի միւճատէլէթա կէրիշիկիմիզ չու սրբատա, միւթթէֆիգ պիր սէվգէթը մուազզամ հիւքիւմարընընն չէհրիմիզի զիյարէթի չիւպհէսիզ ճալիպը արզզաթ տըր։ Վէ Հաշմ. Ալէմանիա իմբէրաթօրը պու զիյարէթիյէ իշպու հարպը ումումիտէ թիւրքիանընն իպրազ իթտիկի գահրամանանէ չէճաաթ վէ մէրալիկինի նէ տէրէճէ թազիր իթմիշ օլտուղընը ալէնէն իսպաթ իթմիշ օլըյօր։ Շէվքէթլու Բաստիշահրմըզընն միսաֆիրը ազամը իմբէրաթօր Վիլհէլմին չէհրիմիզէ միւվասէլէթինի կէօրմէքէլէ, պու կիւն պիւթիւն Թիւրքիա իչիւն պիր եէվմը միւպէճճէլ թէչքիլ իթմիշ տիր։

Հաշմ. Իմբէրաթօր հաղրէթլէրի պու կիւն էօյլէնտէն էվվէլ սաաթ 11 պուչուգսա չէհրիմիզէ վասըլ օլաճագ տըր։ Շահզատէ Զըյաէտտին էֆ., Պէրլին Օսմ. սէֆիրի Հոգզը բաշա վէ պաշ զօմանտան վէքիլի Հարպիյէ նազըրը էսվէր բաշա միւթթէֆիգիմիզ Ալէմանիա հիւքմտարընը՝ Զաթը Բաստիշահի նամընա սէլամլամագ իւզրէ Քիւչիւք Զէքմէճէյէ կիտէճէքլէր տիր։

Սիրքէճի սթասիոնընտա Զաթը Շահանէ պիզզաթ բէսմը խոշամէտիյի իյֆա իտէճէք վէ պունտա վէլիահտ տէվ. նէճապ. Վահիտէտտին էֆ. վէ տիկէր Շահզատէկեան հազարաթը, վիւքէլա, Մէճլիսը Այան վէ մէպուսան նամընա պիրեր հէյէթը մուրախասէ էլպիսէր բէամիյէլէրինի վէ եա Սթամպուլին լապիս օլտուղլարը։ Հալտէ հաղըր պուլընճաճղլար տըր։ Բէսմը խոշամէտի վէքիսթիզալ մէրասիմինի միւթէաղբզ Իմբէրաթօր Վիլհէլմ հաղրէթլէրի՝ Զաթը հաղրէթը Բաստիշահի իլէ պէրապէր տէօրթ աթը պիր Սալամանթ արապասընա բաքիպէն. վէ գարշըլարընտա Զաթը Շահանէնին եավէրը խասսը էնվէր բաշա ախը մէվզը իթմիշ օլտուղը հալտէ, Եըլտըզտա՝ Իմբէրաթօր հաղրէթլէրինին իզամէթլէրինէ թախսիսօլընան Մէրասիմ քէօշկիւնէ ազիմէթ էյլէյէճէքլէր տիր։ Հիւքմտարանը զիշանընն Սիրքէճիտէն հարաքէթլէրի թօր էնտախթըյլա իլան օլունաճագ տըր։ Մաթպուաթը Օսմ.՝ Սիրքէճի սթասիոնընտա վուզու պուլաճագ մէրասիմտէ հաղըր պուլընճաճգ տըր։

Բայրթախթըմըզը զիյարէթ իտէն միւթթէֆիգ վէ հիւքմտարը ազամը Իմբէրաթօր հաղրէթլէրինի սէլամլամաղը պիր վազիֆէ ատա իտէրիզ։

*** Տիւնտէն պէրու չէհրիմիզին մէնզարէսի կէօրիւլմէկէ լայզ պիր հալ ալմըշ տըր, պիւթիւն խանէլէր պայրաղ վէ իալըլարլա թէզէին օլընմըշ վէ մուխթէլիֆ մահալլէրտէ, քէօբրիւտէ, Սիրքէճիտէ, Ֆընարբաղչըտա բարլամէնթօ էօնիւնտէ Բաղը զաֆէրլէր կաբըլմըշ տըր,

*** Ալէմանիա Իմբէրաթօրընընն չէհրիմիզի զիյարէթի միւնասէպէթիյլէ «Օսմ. Լոյտ» տէյօր քի. «Ատէթը զատիմէ վէճհլէ Օսմ. հիւքմտարը մէմլէքէթինէն տըշարը չըզմազ տէրլէր, պու անանայա բաղմէն, Սուլթան Ապտիւլագիզ Խան՝ Սաարազամը Ֆուատ բաշանընն թավսիյէսի իւզրէ, Ղարպի վէ Մէրքէզի Էվրօբայա շայանը զայա զիյարէթինի իֆրա իթմիշ վէ պու էսնասէ 1867 յուլիս 24տէ Գօպլէնցտէ գըրալ Կիյեօմ վէ գրալիցա Ավկուսթա իլէ միւլագը օլմուշ տըր. Ալէման թօբրաղընտա իլք աէֆա այագ պասան՝ պու Օսմ. հիւքմտարը օլմուշ տըր։ Սուլթան Ապտիւլագիզ՝ պու սէյահաթտա քէնտինէն սոնրա իֆրաի հիւքիւմէթ իտէն Շահզատէ Մուրատ վէ Ապտիւլհամիտ տէ ըէֆաղաթ իթմիշլէր տիր։ Պինաէն ալէյհ պու կիւնէ զատար իւչ Օսմ. Բաստիշահը Ալէմանիայը քէնտի կէօզլէրիյլէ կէօրմիւշ օլտուզլարը սէօյլէնէպիլիր։ Մալիւմ տիր քի «Ֆոանունը էսասինին եէնիտէն թէէսիսինտէն պէրու չօղ տէֆալար Օսմ. Շահզատէլէրի էվրօբայը զիյարէթ իթմիշլէր տիր։»

*** Մալիւմ օլտուղը իւզրէ Ալէմանիա իմբէրաթօրը լօքի տէֆա Օսմ. բայրթախթընը զիյարէթ իթմիշ տիր։ Հէր իքի տէֆասընտա տա իմբէրաթօրլցա ըէֆաղաթ իթմիշ իտի։ Իլք զիյարէթի 1889 նոյ. 2տէ վագը օլմուշ իտի։ Իքինճի զիյարէթի տէ 1898 հոկտ. 17տէ վուգու պուլմըշ տըր։ Արլէի Իմբէրաթօրիյէ գարշը պիր սուլ գատա թասավվուր իտիլակինէ տայիր Մըսըրտա չըզան բիվայեթլէրպիրինի էնթրիքի օլուպ, իշպու սէյահաթա մանի օլամամըշ տըր։ Իմբէրաթօրը միւշարիւէյհ հէր իքի զիյարէթինտէ տէ կէօրտիւկի հարարէթլի զապուլիյէթլիյէթինտէն տօ. լայը չօղ մէմնուն զալմըշ տըր։ Օ. Լ.

*** Իմբէրաթօր իւշիւնճի Ֆրէտերիգ Տէրսաատէթ. — Իմբէրաթօր Վիլհէլմին Ֆինճի տէֆա Պօղազ իշինի զիյարէթի հասկպիյլէ բէտէրի միւթէվէֆա Իմբէրաթօր Ֆինճ Ֆրէտերիգին պունտան 50 սէնէ էվվէլ Բրուսիա բրէնսի օլտուղը հալտէ Օսմ. բայրթախթընը զիյարէթինի զիքր իտէպի. Իրիզ։ 1869 սոն պահարընտա իտի պու զիյարէթ քի, Սուէյշ կանալընընն ըէսմի քիւչատընտա հաղըր պուլընմագ իւզրէ պիր չօղ բրէնսլէր Շարգա կիթմիշլէր իտի։ Գապը Ալի իլէ միւնասէպաթը ասսթանէ անանասընը մուհաֆազաթէն Բրուսիա հիւքիւմէթի՝ Մըսըրտաքի ըէսմը, քիւչատ իշիւն Բրուսիա գրալը նամընա կիտէն բրէնս թարաֆընտան Օսմ. Բաստիշահընը սէլամլամաղը բէք թապիի պիր վազիֆէ կիպի թէլգրաֆ իթմիշ տըր։ Բրէնս Ֆրէտերիգ Կիյօմ Պրինտիզի վէ Աթինա թարիգիյլէ 1869 հոկտ.տէ Տէրսաատէթէ վասըլ օլմուշ տիր։ Սուլթան Ապտիւլագիզին միսաֆիրի՝ այնը սոն պ.հարընտա Իմբէրաթօրիցա Ավկուսթանընը իգամէթինէ թախսիս պույրուլան Պէյլէր պէյի քէօշկիւնտէ իգամէթ իթմիշ տիր։ Պունտան բրէնս՝ Պաղհստինէ կիտիպ, Երուսաղէմ, Պէյրութ, Շամ վէ Պաալպէքի զիյարէթլէ Բօր—Սաիտէ կիթմիշ վէ նոյեմ. 16տա օրատա գանալը ըէսմը քիւչատը միւթանթան պիր սուրէթտէ իֆրա օլընմըշ տըր։ Բրէնսը միւշարիւէյհ սէյահաթ խաթրէլէրինի եազմըշ օլուպ, պիր չօգ նիւսխէլէր հէտիյէ վէրմիշ տիր։ Մէզքիւր էսէրտէ՝ Տէրսաատէթ վէ Պօղազ Իչի հաղզընտա 26 սահիֆէ իշղաշ իթմիշ տիր։ Օ. Լ.

*** Պու կիւն «Օսմ. Լոյտ» իմբէրաթօր հաղրէթլէրինին զիյարէթի հասէպիյէ Թիւրքիա վէ Ալէմանիա արասընտա զատիմէնպէրու ճայկիր օլան միւնասէպաթը տօսթանէյի զիքր իլէ էզճիւմլէ տէյօր քի. «Իմբէրաթօր պիր սուլհ բրէնսի տիր։ Վէ պու թարզտա Օսմ. միւթթէֆիզլէրիմիզ թարաֆընտան հիւրմէթլէ զապուլ օլընաճագ տըր։ Զիրա օնընն զիյարէթի՝ Ալէման տօսթլըղընընն էն կէօզէ չարբար թէէսիրի տիր։ Ալէմանիա՝ միւսթազպէլ ինքըլաֆը սուլհբէրվէրանէսինտէ՝ ռուհարէպաթ վէ ֆիւթուհաթլար էսնա ընտա իսպաթ իթմիշի այնը խատիշլէ Թիւրքիայա միւզահէրէթտէ պուլընմաղը իսթէր։ Իմբէրաթօրընն էսնաի հիւքիւմէթինտէ իսպաթ օլընան պու տօսթլըղ՝ 1917 զիյարէթիյլէ քեայինաթ էօնիւնտէ թէէյիւա իթմիշ վէ հէր քէսճէ թազիր օլընմըշ տըր։»

*** Թէրճիմէի հալ. - Իմբէրաթօր Վիլհէլմ 1859 յունվար 27տէ Պէրլինտէ տիւնեայա կէլմիշ օլուպ, Իմբէրաթօր իւշիւնճի Ֆրէտերիգ վէ Իմբէրաթօրիցա Վիգթօրիանընը մախտումլարը տըր։ Իմբէրաթօրիցա՝ Ինկիլթէրրա բրէնսի իտի։ 1874տէն 1877յէ գատար Գասսէլտէ թահսիլ իթմիշ վէ 1877տէն 1879ա գատար Ֆօնտարիւֆինունընընն տէրսլէրինի թաստիկ իթմիշ. 1885 յունվարտա միրալայ օլուպ մուհաֆազա Հիսսար գօմանտանլըղընա թային օլունմըշ տըր։ 1888 յունիս 15տէ միւթէվէֆա բէտէրինէ խալէֆ օլարագ Հոհէնճօլէրն թախթընա գուուա իթմիշ տիր։ Իմբէրաթօր Վիլհէլմ օ կիւնտէն իթիբարէն մէմլէքէթինին թէրաքգիլաթը իչիւն չըզտըղը իճթիհատի վէ ասքէրի բրոկրամընը թաստիկ իթմիշ վէ Ալէմանիա՝ քէնտի ղայրէթլէրիյլէ պու 30 սէնէլիք հիւքմտարլըղը էսնասընտա իլէրլէյիպ՝ պու հարպ էսնասընտա չահիտի օլտուղընը միւճիզէլէրի եաբընը օլմուշ տըր։ Ալէման օրաուսընն ըսլահաթը, զապթան գասարօլարընն կէնճէլէշտիրիլմէսի, պէյլիասսա Ալէման պահրէյէսինին չիմտիքի գուվվէթի՝ Իմբէրաթօրընն սէմէրէիզարէթլէրի տիրլէր։ Իմբէ, ա՞յր հիւքիւմէթ իտարէսինէ պէզաբզարլամ իթտիկի կիպի, վազիֆընընն պիր գրամընը տա իլմի վէ ֆէննի մէսայիյէ հասր իթմիշ տիր։ Շախսի թէշէպպիսիյլէ 1911 դկտ. 11տէ Գայզէր Վիլհէլմ կէզէլչաֆթ նամը ալթընտա իլմի թէթէպպիւաթտա պուլունմագ իւզրէ 11 միլիոն մարգ սէրմայէ իլէ չէրդէթ թէէսիս իթմիշ տիր։ 1881 փետր. 27տէ Իմբէրաթօր՝ Շլեզվիգ Հոլշթայն—Սէնտերպուրկ—Ավկուսթենպուրկ բրէնսինին պէօյուք քէրիմէսիյլէ իզտիվաճ իթմիշ վէ պու իզտիվաճտան 1882տէ Վէլիահտը լազըգ բրէնս Վիլհէլմ, 1883տէ բրէնս էյթել Ֆրէտերիգ, 1884տէ բրէնս Ատալֆերթ, 1887տէ բրէնս Օկիւսթ Վիլհէլմ, 1888տէ բրէնս Օսգար, 1890տա բրէնս Ֆոաքիմ վէ 1892տէ բրէնսէս Լուիզ տիւնեատա կէլմիշլէր տիր։ Հ.

*** Պու կիւնքի Թիւրքէճէ, Ֆրանսըզճա վէ սաիր էլսինէ իլէ նէյր օլրնան կազէթալար, Իմբէրաթօր հաղրէթլէրինի քէմալը սամիմիյէթլէ սէլամլայօրլար։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԱԼԷՄԱՆԻԱ սէֆիրի Գոնթ Պէլնաօրֆ տիւն Պապը Ալիյէ կիտիպ Խարիճիյէ նազրբրյա կէօրիւշմիշ տիր։ Ս.

ԽԸՐՍԸԶԼԸԳ.— Նիգօ վէ Ալէգօ նամ քիմսէլէրին թէվգիֆի իւղէրինէ պունլարըն էվինտէզապթաճա իտիլէն թէհարբիյաթտա Խըրսըզլըգ իչի պիր գաչ գէյմէթտար միւճէվհէրաթ պուլընմըշ տըր։ Θ. Լ.

ԻՖԹԻՍԱՏԻ ՎԷ ԹԻՒՃԱՐԻ

Գալաթա պօրսասընցա. - Էվվէլքի հաֆթա պօրսատա ֆիյաթլար տիւշմէկէ մէյիլ իտի իսէ տէ, պիր թասիլաթ լամուշ տըր։ Օսմ. մուվահհրտէսի 90ա էնմիշ վէ 94 պուչուղա չէրգմըշ տըր։ 213է էնէն Բուլէլի չըմն տըֆէր թահվիլաթը 220յէ չըգմըշտըր։ Քէղա տիկէր քեաղըալար տա ֆէբրագը իթմիշ տիր։ Օ. Լ.

Սեպզեվաք եեմիշլէրէ ճուրխ. — Պունլարըն թէրֆիի ֆիյաթ ալէյհինէ վէրիլէն թաղրիրլէր պէլէտիյէ մէճլիսը ումումիսինտէ նազարը տրգգաթա ալընըպ սէպզեվաթ վէ եէմիշլէրէ նարխ զօյմագ ուսուլի զարուրի կէօրիւլիպ, պունըն թէպզիգի խուսուսի պիր գօմիսիօնա թէվտի օլընմըշ տըր։ Պու գօմիսիօն՝ հոկտեմբեր 20 իճթիմաընտա նարխա թապի օլաճագ սէպզեվաթը թայինիյլէ լազըմ կէլէն թէտպիրլէրի թէքլիֆ իտէճէր տիր։

Ինթիֆեարա գարը. — Թաշրա թիւճարլարընա գաչագ օլարագ ֆահիշ ֆիյաթլա մալ սաթան գօմիսիօնը Պախթիյարեան, Յակոբ Պարանոսեան, Զենոբ Դագասազալ օղլու, Լէօբօյա, Լէօն Բօպէր, Աբրահամ Յակոբ, Վասիլ Տիմիթրիյատիս վէ Մօսիֆ թէվֆիֆ օլունմըշլար տըր։

*** Ֆինճանճըլարտա խազինէտար զատէ Վէլի էֆ.նին մաղազասընտա մուհարէպէտէն էվվէլ մէթրօսը 4—5 ղրշ.ա սաթըլան քէթէնին պիր մէթրօսը իչիւն 125 ղրշ. իսթէտիկինտէն, քէյֆիյէթ Տիվանը Հարպա թէվտի օլունմագ իւզրէ մաղազա գարատըլմըշ տըր։

*** Օզգասընը 420 ղրշ.ա գաչագ գահվէ սաթան Ալպէր ճիւրմը մէշհուտ հալինտէ թէվգիֆ իտիլմիշ տիր։

*** Մահմուտ Բաշատա Իլիա Պահար պիր չինգօ թէնճէրէյի 150 ղրշ.ա

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

14 Թբերինը եվվել 1333 թարիխլի զարարկեանը ումուումինին թեպլիոր rեսմիսի՝ տիr։

1.— Սինա ճէպհէսինտէ.— Միութաա թօրճը ամէշի վէ քէշֆ ֆաալիյէթի օլտը։

2.— Իրան հուտու�՝ընտան կէլէրէք Զաոլը կէշմէք թէշէպպիւսինտէ պուլունան տիւշմէն սիւվարիսի մուզաֆիլ թէարրուզլա տէֆ իտիլտի։ Պիր մրգտար էսիր ալտըգ։

3.— Դաֆգաս ճէպհէսինտէ սաղ ճէնահտա վէ մերքէզտէ լէհիմիզ քէշֆ դօլլարը միւսաատէմէսի օլտը։ Պիր մըգտար էշեա վէ մալզէմէ իղթիհամ իթտիք։

4.— Սայիր ճէպհէլերտէ հայիզը է-հէմմիյէթ վազաա օլմատը։ Մ.

սաթմակլա, ֆաղլասը օլան 110 զրշ. կէրի ալընմըշ վէ քէնտիսի Տիվանը Հարպա վերիլմիշ տիr։

⁂ Պէյօղլունտա Գուլէ Տիպինտէ Մարգ. Լէվի եանընին իքինճի նէմերօսընտա օթուրան ժօզէֆ Պարուխ ոֆֆէնին խանընտա 108 մէթրօ զաչագ զազմիր զուհուր իթմէքլէ զումաչլար զապթ վէ քէնտիսի տէ Տիվանը Հարպա թէվտի օլունմըշ տըր։

⁂ Պապը Ալի ճատտէսինտէ պազզալ Սթավրինին չրաղը՝ պիր թօրպա իչինաէ 5 1)2 օզգա զահվէ սաթարքէն թութուլմըշ վէ զահվէ սահիպի Իպրահիմ աղա իլէ պիրլիքտէ հէր իքիսի տէ Տիվանը Հարպա կէօնտէրիլմիշ տիr։

ԹԷՊԷՏՏԻՎԱԹԸ ՀԱՎԱՍԻՑ

Հավա թէտրիճէն աչըլմաղ, բիւզկեար ճէնուպ իլէ ճէնուպը զարպի պէյնինտէ, պիլախէրէ չբմալը չարգիյէ թէպտիլը իսթիգամէթ իտէրէք վէզան իտէճէք տիr։

ԷՄԼԱՔ ՍԱԹԸՇ ԻԼԱՆԸ

Էմնիյէր սանտրը միւսիրիյէթինտէն. —

Պէտէլը միւզայէտէ 36000, մուամէլէ նօմէրօսը 2297, Փատը Զէչմէսինտէ Եար Հիսար Մուսթաֆա Մուսլիհէտտին մահալլէսինտէ 4 նօմէրօլը 140 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի սախչապ իքի պուչուգ զաթտան իպարէթ 5 օտա, պիր մաթպախ, թաթլը սուլը պիր զույու վէ 15 արշուն արալըգ մահալ վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի պիր պապ խանէնին թէմամը։ Ֆաթիմէ հանըմ։

Պէտէլը միւզայէտէ 2500, մուամէլէ նօմէրօսը 1786 Պէշիքթաշտա Ապպաս աղա մահալլէսինտէ Աթիգ Ֆէյզի պէյ, ճէտիտ Ֆախրի պէյ սոզաղընտա աթիգ 2, ճէտիտ 4 նօմէրօլը 68 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի սախչապ 3 զաթտան իպարէթ 3 օտա, 3 սուֆա, պիր մաթպախ, պիր միւշթէրէք զույու վէ 16 արշուն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի պիր պապ խանէնին թէվամը։ Շիւքրի պէյ։

Պէտէլը միւզայէտէ 28000, մուամէլէ նօմէրօսը 1868 Պէշիքթաշտա Ապպաս աղա մահալլէսինտէ Աթիգ Ֆէյզի պէյ, ճէտիտ Ֆախրի պէյ սոզաղընտա աթիգ 2 ճէտիտ 6 նօմէրօլը 71 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի սախչապ 3 զաթտան իպարէթ իւչ օտա, իւչ սուֆա, պիր միշթէրէք զույու վէ 17 արշուն պաղչէ վէ միշթէմիլաթը սայիրէյի հավի տիկէր պիր պապ խանէնին թէմամը։ Շիւքրի պէյ։

Պալէատէ ճինս վէ նէվիյէտ մէվզը վէ միշթէմիլաթը մուհարրէր էմլաքը մէրհունէ հիզալարընտա կէօսթէրիլէն ֆիյաթլար իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ թէզարրուր իտէրէք մուվազզաթ զարարտատէլէրի քէշիտէ զբլընմըշ օլտըզընտան Եիւզտէ պէշ զամմ իլէ Ֆալիպ օլանլարընն վէ ֆաղլա մալիմաթ ալմազ իսթէյէնլէրինօն պէշ կիւն զարֆընտա 100տէ օն նիսպէթինտէրէյ ազչէսէնի միւսթասնրպէն Սանտուգ իտարէսինէ մուրաճաաթ էյլէմէլէրի։

4—1

ՊԱՀՐԻՅԷ ՆԷՋԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Պէհէր քիլօսը օն պիր զրուշ օն պէշ բարա ֆիյաթլա թալիպի էօհտէսինտէ պուլունան բաթաթէսին թըշր. էվվէլին օն պիրինճի բէնչէնպիհ կիւնի պատէզահէր իքիյէ կաատար ասզբյա ալընմըշ տըր։ Թէնզիլաթլա իթայա թալիպ օլանլարընն տէրօզիթօ ազչէլէրինի միւսթասնրպէն Պահրիյէ նէզարէթի Տէօրտիւնճի տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլեր։ 3—3

§ Մուայէնաթը ասքէրիյէի պահրիյէ իչիւն լիզումը օլան սէպպէ միւնազասայա զօնըլմըշ տըր։ Իթայա թալիպ օլանլար թըշր. էվվէլին օն պէշինճի բազար երթէսի կիւնի թէմինաթ ազչէլէրիյլէ պէրաբեր պատէզահէր իքիտէն տէօրտ զատտար Պահրիյէ նէզարէթի Տէօրտիւնճի տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլեր։

3 3

ՕՍՄ ՊԱՆԴԱԸՆՏԱՆ.— «Թասարուֆ սանտրը» քիվտիյաթը իչիւն Ֆաայիրէյի՝ հավի պիր պապ խանէնին թէմամը։ Ֆաթիմէ հանըմ։

Պէտէլը միւզայէտէ 2500, մուամէլէ նօմէրօսը 1786 Պէշիքթաշտա Ապպաս աղա մահալլէսինտէ Աթիգ Ֆէյզի պէյ, ճէտիտ Ֆախրի պէյ սոզաղընտա աթիգ 2, ճէտիտ 4 նօմէրօլը 68 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի սախչապ 3 զաթտան իպարէթ 3 օտա, 3 սուֆա, պիր մաթպախ, պիր միշթէրէք զույու վէ 16 արշուն պաղչէ վէ միշթէմիլաթը սայիրէյի հավի պիր պապ խանէնին թէվամը։ Շիւքրի պէյ։

Պէտէլը միւզայէտէ 28000, մուամէլէ նօմէրօսը 1868 Պէշիքթաշտա Ապպաս աղա մահալլէսինտէ Աթիգ Ֆէյզի պէյ, ճէտիտ Ֆախրի պէյ սոզաղընտա աթիգ 2 ճէտիտ 6 նօմէրօլը 71 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի սախչապ 3 զաթտան իպարէթ իւչ օտա, իւչ սուֆա, պիր միշթէրէք զույու վէ 17 արշուն պաղչէ վէ միշթէմիլաթը սայիրէյի հավի տիկէր պիր պապ խանէնին թէմամը։ Շիւքրի պէյ։

Պալէատէ ճինս վէ նէվիյէտ մէվզը վէ միշթէմիլաթը մուհարրէր էմլաքը մէրհունէ հիզալարընտա կէօսթէրիլէն ֆիյաթլար իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ թէզարրուր իտէրէք մուվազզաթ զարարտատէլէրի քէշիտէ զբլընմըշ օլտըզընտան Եիւզտէ պէշ զամմ իլէ Ֆալիպ օլանլարընն վէ ֆաղլա մալիմաթ ալմազ իսթէյէնլէրինօն պէշ կիւն զարֆընտա 100տէ օն նիսպէթինտէրէյ ազչէսէնի միւսթասնրպէն Սանտուգ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլեր։

3—3

ՄՈՒՀԱՊՊԷԹ ՕՏԱՍԸ

ԻԻԶԻԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

—o—

13.— ՎԱԼԻՏԷԼԷՐԻՆ ԴԱՎԿԱՍԸ

—)o(—

— Թէրեզա կիթաի, Սալվատոր սա պիր տէֆա օլսուն զբդընը կէօրմէյն տըշարը չբզատ, տէտի։ Պու տա Ալլահընն իշի տիր քի, վազիֆէմի էյի կէօրէյիմ։

Մարթանընն եախաղընտա եագլաչաը։

— Թէյզէճիկիմ, նէ՝ զատտար մուզտարբզրմ... Նիչիւն Ալլահ ճանընմը ալմայօր... տէյու զբզ մըրբլտանտը։

— Ալլահ սէնին ճանընը ալմայաճազ, զբզըմ. զիրա սէնի սէվիյօր վէ կիրանպէհա լութֆլարբյլա սէնի մուհաֆազա իտիյօր։

— Լաքին նիչի՞ն պանա օ զատտար ըզտըրապլար վէրիյօր։

— Ինան պանա, զբզըմ, պունլար մուզատտէս ըզտըրապլար տըր։ Պունլար՝ սէնի քէնտինէ ճէլպ իչիւն իչաբլէր տիր։ Սանա զարշը հըսս իթտիկիմ ֆբրթը մուհապպէթիմի պիլիրսին, ֆիլիբ տ'էսբէրաք իչիւն սէնտէ հաաիս օլան աշզ ու մուհապպէթի պիլէրէք, պէն տէ պիրահիմանէ մուզտարբզ օլտում... կէօրիյօրսըն պու զաֆֆէթին սէնտէ նէ զատտար քէտէրլէր ուչանաբրաճաղընը պիլմիկիմանէ հազզըմ վար իմիշ, զիրա էկէր սէն էօլիւմտէն զուրթուլապիլտին իսէ, էմինիմ սէպէպի օ տըր, պու կիւն պունը սէն տէ ինքեար իտէմէզսին...։

— Խայր, թէյզէճիկիմ, ինքեար իտէմէմ. զիրա հազիզաթ իտի...

— Սէն օնա, պաշզալարը կիպի, սէնին տիւչար օլտուզըն հալէ տիւչենլեր միսիլլու, ինանտըն, օ՝ վատլարընտան նիւքիւլ իթտի, եէմինլերինի թութմաաը...։

— Էվվէթ, էվվէթ... տէտի զբզ աղլայարաղ։

— Վէ սէն օնը պիր տահա կէօրմէտին վէ իլէլէպէտ կէօրմէյէճէքսին, պիր խայլի կիմտէն պէրու մասամ քի կէօրիւնմէտի, փէմէք եիւզիւնէ դարչը սանա եալան սէօյլէմիշ օլտուզընը իթիրաֆա ճէսարէթ իթմէտի։ Նէհայէթ, սէն էնտիչ վէ զարարսըզլըգ իչինտէ եուվարլանտըն, տիչանիւ։ Հէր նէ օլսա, օ սէնի էօլտիւրէմէտի, տիրիլթտի։

— Ալտանրյօրսընըզ, թէյզէճիկիմ, տիրիլմէտիմ...։ Ֆիլիբին պտնա վէրտիկի պէօյիւք քէտէրէ բաղմէն, պէնիմ զատտար օնըն տա ըզտըրապ չէքտիկինի տայրսը էվարիսթին սէօյլէտիկինէ բաղմէն, էլան օնը սէվիյօրըմ։

— Լաքին օ սէնի թէրք իթմիշ տիր։

— Օնը սէվէրիմ։

— Օ սէնի էօլտիւրէճէք իտի։

— Սէվէրիմ վէ իլէլէպէտ տէ սէվճէճկիմ...։

— Խայր, խայր, ճէնապը Հապզ սէնի թէսէլլի իտէճէք վէ օնը սանա ունութտըրաճապ տըր...։ Կէօզլէրինի աչաճազ վէ կէօրէճէքսին քի, սէնի զաֆիէն սէվմէմիշ օլան եալտնը իչիւն զալպնտտէ հիչ պիր չէյ սաղլամայաճաղսըն։

— Ալտանրսընըզ, թէյզէճիկիմ, ֆիլիբ պէնի սէվիյօր...։

— Տիւն էվվէթ, լաքին պու կիւն սէվմէյօր... զբզըմ, երքէքլէրին մուհապպէթի պէօյլէ տիր. օնլար ճէնէթ մէսուտիյէթինի վատ իտէրլեր ամմա, սօնրա ճէհէննէմ էզիյէթլերինի վէրիրլեր...։ Պերէքեաթ վէրսին օնը՝ խարապէլերի իւզերինէ պիք պուշգաաը վար քի, Օ ալտաթմազ խըյանէթ իթմէզ, իլա վէ միւտաֆէա իտէր։

— Ալլա՛հ, տէլի՞ մի։

— Էվվէթ, զբզըմ. Ալլահ էլինի սանա ուզաթըյօր քի պու էլ բէք էնիյէթլի տիր։

— Լաքին թէյզէճիկիմ, սիզէ սէօյլէտիմ... տիւշիւնինիզ քի, հէր չէյ բաղմէն, էլան սէվիյօրըմ... պիր մուհապպէթը ինանիյէնին թէմամէն տօլտուրմըշ օլտուզը պիր գալպը՝ Ալլահա կէօսթէրէպիլիրմի՞յիմ։

(Ցեվամ)

ՍՕՆ ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԳՕՐՆԻԼՕՖԸՆ ԹԷՀՏԻՏԼԷՐԻ

Պերլին, 13.— Մոսգուա կազէթասը «Բաննիյէյէ Ուեթրօ» Գօրնիլօֆ իլէ միւլազաթընը նէշր իտիյօր. Գօրնիլօֆ սոն տաստիգասա խրյանէթլէ թէրք իտիլտիկինի իտտաա իտիյրը։ Ժէնէրալ տէմիչ տիր քի, հիւքիւմէթ մէհաֆիլինտէ Գօրնիլօֆընն իֆչաաթընտան պէօյիւք պիր զօրզու հասրլ օլմուշ տըր։ Լաքին քէնտիսինի սիւքիւթէ իճազար իչիւն հէր նէ եաբըլըրսա եաբըլսըն, պիւթիւն հայիդաթը մանքէմէտ սէօյլէյէճէք վէ քէնտինէ զարշը իսթիմալ օլընան իանաաթը ըէտտ էյլէյէճէք տիր։ Գօրնիլօֆ թէէմին իթմիշ տիր քի. իսպաթլարընը վազթընտան էվվէլ օրթայա չըզարմայաճազ քի պու իսպաթլար պէօյիւք հէյէճան իլէրի կէթիրէճէք, անճազ հիւքիւմէթ իլէ հիսապընը կէօրէճէկի տաղիգայա պէքլէյէճէք տիր։ Գ.

ՀՕԼԱՆՏԱ ՎԷ ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

— Լա Հէյտէն «Ֆրանկֆուրթէր Զայթունկ»ա պիլտիրիլիյօր.— Հօլանտա հազզընտա Ինկ. իտտաալարը պու մէմլէքէթտէ պէօյիւք պիր հիստէթ ույանարրմըշ տըր։ Ինկիլթէրրա վէ Ամէրիգանընը՝ Հօլանտայա զարշը Իմիլֆընը Եունանա զարշը եարարզը այնը թէհտիտլերի զուլլանտըգլարը սէօզիւ չօգ տէֆա իշչիտիյօր։ Գ.

ԱՐԺԱՆԹԻՆՏԷ ԿՐԻՎ

— Պօէնոս—Այրէստէն. «Շըմէնտըֆէր ամէշհիլերինին կրէվի տայմա տէվամլա աղըր հատիսէլեր իլերի կէթիրիյօր։ Պէօյլէճէ կրէվճիլեր զարպ չըմէնտըֆէրլերի միւֆէթթիշինէ ֆէնա մուամէլէլեր եարմըշլար տըր։ Մուհապէրաթը էրէյիճէ ուզուն պիր միւտտէթ զաթ իչիւն տէմիր չուպուգլարը գալըրմըշլար տըր»։ Գ.

ՏՈՒԲՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՆ. — 1 քեանոնը էվվել 1887 թարիխլի 107նճի քէշիտէ չբզբզ պէտէլլերի սախ օլընմազ իւզրէ իպրազ իտիլէմիշ օլան վէ զիյրատ նօմէրօլարը մուհարրէր պուլընան Շարգ չրմէնտըֆէրլերի թահվիլաթընն 8-20 քեանունը էվվել 1881 թարիխլի զամանամէյի Հիսայունընն 5նճի վէ 13նճի մատտէլէրի վէ 1—14 իյլուլ 1903 թարիխլի նիզամնամէյի մէրսուրթընն 12նճի մատտէսի իյճապընճա 1 քեանունը էվվել 1917 թարիխինտէ հիւքմէտէնսապըթ օլաճագլարը իլան օլունըբ։

1802229 1913276

ՎԻՆԸՐՊԱՆԳՎԵՐԱՑՆ

1869տա միւէսսէս տիr

Սէրմայէսի՝ 150,000,000 գուրօն
Իհթիյաթ ազչէսի՝ 49,000,000 »

Մեհրէգի իտարէսի

ՎԻԷՆՆԱՅԱ ՇՕՔԷՆՐԷՆԿ

ՇԻԻՊԷԼԷՐ

Ավսթրիա—Մանտրիսթանտա.— Օսիկ, Ակրամ, Պիլից-Պիալա, Պոլէն, Պրիւէն, Բէյթա, Պիւտվէյս, Զէլնօվից, Բոհոպիյէս, Ֆրիտէք-Միսթէք, Կրաց, Ինսպրիւք, Ճիյէրմտորֆ, Խալլասպատ, Քլաժէնֆիւրթ, Գրաչով, Լէմպերկ, Մարիէնպատ, Մէրան, Ռէսթ Նովոդի, Բէլիչա, Բարտիւպից, Բիլսէն, Բրաբ, Բրօնից, Բրզէմիսլ, Ռուլցպուրկ, Սէն-Բոլթըն, Սթանիսլավ, Թարնօբոլ, Թորնով, Թէպլից, Թէպլէն, Վիլլա, Նէօսթատ Զուիչ։

Թիւրքիատա.—Տէրսաատէթ, Իզմիր։

ՍԹԱՆՊՈԼ ՇԻԻՊԷՍԻ

Մէրքէզի Փալաթատա, Գարաքէօյ ճատտէսինտէ։

Սթանպոլ, Պէյօղլու վէ Սկիւտարտա աճէնթալար վար տըր։

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԴ ՎԷՐԱՑՆ՝ հէր նէվ պանդա մուամէլաթընը իյգա իտէր. պիլմասա՝

ԻԹԻՊԱՐ ՎԷ ԷՄՐ ՄԷԹՈՒՊԼԱՐԸ բիացայա չբզարբը վէ օնլարը ասլ. վէ եա վէսիգա սուրէթիյլէ գապուլ օլընան բիացալարտա թատմիմ իտէր։ Թիւրքիատա վէ մմ. էճնէպիյէտէ թէլէկրաֆլա թէէտիյաթտա պուլընը։ Բօլիցալարը, զուրբնալարը, ամօրթի իտիլէն վէ եա քէշիտէ իլէ զաղատան էսնամ վէ թահվիլաթը թէէտիյէ իտէր։

ԹԱՍԱՐՐՈՒՖ ՍԱՆՏԸՂԸ

Պէնլեն կավրօշ օրէրէթ գումբանիտը թարաֆընտան պու կիւն Օսէօն թէաթրօսընտա կիւվել բիյէսլեր սահնէի թէմաշայա վազ իտիլէճէք տիր։

Միւս. մեսուլ: ԱՍԿԱՅ ՎԱՐԴԱՊԵՏ